

Poglavlje 22

Λόγγου Τῶν κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην λόγος Α 13.4–6

O autoru

Λόγγος (Longo, II. – III. st. po Kr.) je autor helenističkoga ljubavnog romana, poput Ahileja Tacija, Haritona, Ksenofonta Efeškoga i Heliodora. O Longu nema pouzdanih biografskih podataka, čak ni što se imena tiče; ni njegova povezanost s otokom Lezbom nije zajamčena.

O tekstu

Longov roman Τῶν κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην λόγοι Δ (*Četiri pripovijesti o Dafnisi i Hloji*), ili Ποιμενικά τὰ κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην (*Pastirske zgođe Dafnisa i Hloje*), ili kraće Δάφνις καὶ Χλόη (*Dafnis i Hloja*) pripovijeda tipičnu priču grčkoga ljubavnog romana, ali na mnogo jednostavniji način. Dvoje prekrasnih mladih ljudi zaljubi se jedno u drugo; ljubav nailazi na niz prepreka koje im ne daju da budu zajedno; nakon peripetija, koje uključuju i dva neočekivana prepoznavanja, sve se rješava, otkriva se da Dafnis i Hloja nisu ubogi pastiri, nego bogati zemljoposjednici; nakon svadbe žive sretni i zadovoljni na rodnome Lezbu.

Specifičnost je Longova romana bukolški, pastirski ambijent, i nadomještanje „geografskih” peripetija (putovanja razdvojenih ljubavnika) psihološkima: dvoje mladih polako i postupno shvaća da su zaljubljeni prolazeći svojevrsan „sentimentalni odgoj” (u suprotnosti s konvencijom grčkog romana gdje redovito dolazi do ljubavi na prvi pogled). Ritam pastirskoga života, koji razdvaja zaljubljene, u ovome romanu zamjenjuje konvencionalne igre sudbine i mahinacije zlotvora.

Odlomak iz prve knjige *Pastirskih zgodâ Dafnisa i Hloje* prikazuje petnaestogodišnjega Dafnisa i trinaestogodišnju Hloju, čuvare ovaca i koza, koji se u proljeće, provodeći na paši čitav dan zajedno, svake večeri razilaze, svatko svojoj kući. Dafnis je jednoga dana upao u zamku za vukove, izvukao se neozlijeđen, ali se morao oprati. Hloja je ostala opčinjena njegovom ljepotom, a zaključila je da je uzrok iznenadne privlačnosti kupanje. Sljedećega dana, dok stada pasu, Dafnis svira siringu (Panovu frulu).

Pročitajte naglas grčki tekst.

Longus ser. erot. Daphnis et Chloe 1.13.4–6

Τῆς δὲ ἐπιούσης ὡς ἦκον εἰς τὴν νομὴν, ὁ μὲν Δάφνις ὑπὸ τῆ δρυὶ τῆ συνήθει καθεζόμενος ἐσύριττε καὶ ἅμα τὰς αἴγας ἐπεσκόπει κατακειμένας καὶ ὡσπερ τῶν μελῶν ἀκρωμένας, ἡ δὲ Χλόη πλησίον καθημένη τὴν ἀγέλην μὲν τῶν προβάτων ἐπέβλεπε, τὸ δὲ πλεον εἰς Δάφνιν ἐώρα· καὶ ἐδόκει καλὸς αὐτῆ συρίττων πάλιν, καὶ αὖθις αἰτίαν ἐνόμιζε τὴν μουσικὴν τοῦ κάλλους, ὥστε μετ’ ἐκεῖνον καὶ αὐτὴ τὴν σύριγγα ἔλαβεν, εἴ πως γένοιτο καὶ αὐτὴ καλή.

Ἐπεισε δὲ αὐτὸν καὶ λούσασθαι πάλιν καὶ λουόμενον εἶδε καὶ ἰδοῦσα ἤψατο καὶ ἀπῆλθε πάλιν ἐπαινέσασα, καὶ ὁ ἔπαινος ἦν ἔρωτος ἀρχή. Ὅ τι μὲν οὖν ἔπασχεν οὐκ ἤδει νέα κόρη καὶ ἐν ἀγροικίᾳ τεθραμμένη καὶ οὐδὲ ἄλλου λέγοντος ἀκούσασα τὸ τοῦ

ἔρωτος ὄνομα· ἄση δὲ αὐτῆς εἶχε τὴν ψυχὴν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν οὐκ ἐκράτει καὶ πολλὰ ἐλάλει Δάφνιν· τροφῆς ἡμέλει, νύκτωρ ἡγρύπνει, τῆς ἀγέλης κατεφρόνει· νῦν ἐγάλα, νῦν ἔκλαεν· εἶτα ἐκάθευδεν, εἶτα ἀνεπήδα...

Analiza i komentar

Τῆς δὲ ἐπιούσης

ὡς ἦκον

εἰς τὴν νομὴν,

ὁ μὲν Δάφνις

ὑπὸ τῆ δρυὶ τῆ συνήθει

καθεζόμενος

ἐσύριττε

καὶ ἄμα

τὰς αἴγας ἐπεσκόπει

κατακειμένας

καὶ ὡσπερ τῶν μελῶν ἀκρωμένας,

ἡ δὲ Χλόη

πλησίον καθημένη

τὴν ἀγέλην μὲν τῶν προβάτων

ἐπέβλεπε,

τὸ δὲ πλεόν

εἰς Δάφνιν ἐώρα·

καὶ ἐδόκει καλὸς

αὐτῇ

συρίττων πάλιν,

καὶ αὖθις
αἰτίαν ἐνόμιζε
τὴν μουσικὴν
τοῦ κάλλους,
ὥστε μετ' ἐκεῖνον
καὶ αὐτὴ
τὴν σύριγγα ἔλαβεν,
εἴ πως γένοιτο
καὶ αὐτὴ
καλῆ.

ἐπιούσης podrazumijeva se ἡμέρας; LSJ ἔπειμι B.II; § 314.1

ἦχον § 231

ὁ μὲν Δάφνις... ἢ δὲ Χλόη koordinacija rečeničnih članova

καθεζόμενος § 232

ἐσύριττε § 231; συρίττω je atički oblik glagola συρίζω

ἐπεσκοπέει § 231; složenica σκοπέω

κατακειμένας složenica κεῖμαι § 315.a

ἀκρωμένας § 243, glagol ἀκροάομαι ima samo medijalne oblike

καθημένη § 315.a

τὴν ἀγέλην μὲν... τὸ δὲ πλέον... koordinacija rečeničnih članova; LSJ πλείων,

II.2 kao prilog: „više, ponajprije”

ἐπέβλεπε § 231; složenica βλέπω

ἑώρα nepravilan glagol ὀράω § 327.3

ἐδόκει § 231; δοκέω otvara mjesto dativu osobe i infinitivu, ovdje imensko-
mu predikatu: τινί τις (εἶναι)

συρίττων § 231

ἐνόμιζε § 231; otvara mjesto dvama akuzativima LSJ νομίζω II

ἔλαβεν § 254, osnove § 321.14

εἴ πως uvodi hipotetičku finalnu rečenicu: „ne bi li kako... u nadi da...” § 479.4;

Smyth 2354: εἴ „nadajući se da... ne bi li kojim slučajem...”

γένοιτο § 254, osnove § 325.11; kao kopulativni glagol (nepotpuna znače-
nja) traži imensku dopunu (ovdje pridjev)

Ἔπεισε δὲ αὐτὸν
καὶ λούσασθαι πάλιν
καὶ λουόμενον
εἶδε
καὶ ἰδοῦσα
ἤψατο
καὶ ἀπῆλθε
πάλιν ἐπαινέσασα,
καὶ ὁ ἔπαινος
ἦν ἔρωτος ἀρχή.

Ἔπεισε § 267; πείθω osnove s. 118; rekcija: τινά τι, ovdje otvara mjesto
dopuni u infinitivu

λούσασθαι § 267

λουόμενον § 232

εἶδε § 254; ὁράω osnove § 327.3

ἰδοῦσα § 254; ὁράω osnove § 327.3

ἤψατο § 267; § 269 (*verba muta*)

ἀπῆλθε § 254; složenica glagola ἔρχομαι § 327.2

ἐπαινέσασα § 267, § 269 (*verba vocalia*)

ἦν... ἀρχή § 315; imenski predikat, Smyth 909

Ὅτι μὲν οὖν ἔπασχεν
οὐκ ἤδει
νέα κόρη
καὶ ἐν ἀγροικία τεθραμμένη
καὶ οὐδὲ ἄλλου λέγοντος ἀκούσασα
τὸ τοῦ ἔρωτος ὄνομα·
ἄση δὲ
αὐτῆς εἶχε τὴν ψυχὴν,

καὶ τῶν ὀφθαλμῶν
οὐκ ἐκράτει
καὶ πολλὰ ἐλάλει Δάφνιν·
τροφῆς ἡμέλει,
νύκτωρ ἠγγρύπνει,
τῆς ἀγέλης κατεφρόνει·
νῦν ἐγέλα,
νῦν ἔκλαεν·
εἶτα ἐκάθειυδεν,
εἶτα ἀνεπήδα...

Ὅ τι μὲν... ἄση δὲ... koordinacija rečeničnih članova; ὅ τι je oblik upitne zamjenice ὅστις, uvodi zavisnu upitnu rečenicu

ἔπασχεν § 231

ἦδει § 317.4

τετραμμένη glagol τρέφω, osnove s. 118; § 272; § 285

λέγοντος § 231

ἀκούσασα § 267; rekcija je u ovome slučaju: τί τινος „što od koga”

εἶχε § 327.13

ἐκράτει § 231; rekcija: τινος

πολλά priložna uporaba, LSJ πολός III.a

ἐλάλει § 231; rekcija: τινά „o kome”

ἡμέλει § 231; § 235 (temporalni augment); rekcija: τινος

ἠγγρύπνει § 231; § 235 (temporalni augment)

κατεφρόνει § 231; složenica φρονέω, rekcija: τινος

ἐγέλα § 231; § 243

ἔκλαεν § 231; κλάω je inačica glagola κλαίω, LSJ s. v.

ἐκάθειυδεν § 231

ἀνεπήδα § 231; složenica πηδάω